

صنعت زیر فشار نوسان نرخ ارز یادداشتی دکتر مهدی کریمی تفرشی

نوسان نرخ ارز یکی از عواملی است که طی سالهای اخیر تأثیر مستقیمی بر صنایع مختلف از جمله صنعت غذا داشته است. واقعیت آن است که صنایع برای ادامه تولید ناگزیر به تأمین برخی مواد اولیه مورد نیاز از طریق واردات هستند؛ موضوعی که در صنعت غذا نیز مصداق داشته و ناگزیر به تأمین برخی مواد اولیه از دیگر کشورها هستند به نحوی که اکنون انواع ادویه مورد نیاز این صنعت از کشور هندوستان به عنوان مهد ادویه جات تأمین میشود.

همچنین تولیدکنندگان صنایع مختلف ناگزیر به نوسازی یا تأمین ماشینآلات از خطوط تولید تا چاپ، بسته بندی و... از سایر کشورها هستند که ارتباط مستقیمی با نرخ ارز دارد. اما متأسفانه نوسان نرخ ارز همواره به عنوان مانعی برای تأمین مواد اولیه و تجهیز ماشینآلات خطوط تولید صنایع مختلف بوده و به جرأت میتوان گفت که در سالهای اخیر افزایش نرخ ارز به شدت تولیدکنندگان را تحت فشار قرار داده است. تولیدکننده ای که مجبور است مواد اولیه و ملزومات خود را با نرخ بالای ارز وارد کند، قطعاً هزینه تولید و قیمت تمام شده بالاتری را داشته و امکان رقابت در بازاری را که قیمت گذاری دستوری حرف نخست آن است، از دست میدهد.

از سوی دیگر تولیدکنندگان برای ماندگاری در بازارهای صادرات یا حفظ سهم بازار داخلی خود ناچار به درنظر گرفتن قدرت خرید مردم بوده و نمیتوانند قیمت محصولات خود را همپای نرخ ارز افزایش دهند. در شرایطی که بخش صنعت در حال عبور از رکود است، باید مدیران اجرایی با درنظر گرفتن این واقعیت، فراهم کردن شرایط تکرخی کردن نرخ ارز یا هرگونه افزایش قیمت دلار را مدنظر قرار داده و با درنظر گرفتن تأثیرات آن بر شرایط رکود صنعت در این زمینه تصمیم گیری کنند. همچنین نقدینگی بنگاه های صنعتی وضعیت ثابت و مشخصی نداشته و نوسان نرخ ارز قطعاً این موضوع را تحت تأثیر قرار میدهد.

باید بپذیریم که طی سالهای اخیر، شبکه بانکی مدیریت خوبی برای تأمین نقدینگی مورد نیاز بخش صنعت نداشته است. با توجه به رقابتی شدن بازار صادرات و مشکلاتی که تحریم به صادرکنندگان محصولات صنعتی وارد کرده است، نوسان نرخ ارز و کاهش قدرت رقابت پذیری صنایع کشور موجب خواهد شد تا بسیاری از بازارهای صادراتی از دسترس تولیدکنندگان ایرانی خارج شود.

با این شرایط قطعاً ضربات ناشی از نوسان نرخ ارز بر تولیدکنندگان و متعاقب آن مصرف کنندگان و بخش صنعت بسیار سنگین خواهد بود. افزایش قیمت تمام شده محصولات، کاهش قدرت خرید مردم، استهلاک ماشین آلات تولید و ناتوانی تولیدکنندگان برای نوسازی و جاگزینی آن، کاهش کیفیت محصولات و بسته بندی و عرضه آن حداقل خساراتی است که افزایش نرخ ارز بر بخش صنعت و به خصوص صنایع غذایی وارد خواهد کرد.

▪ رئیس اتحادیه مواد غذایی هم صنف